

Dagmar Scholzová

Překladové protějšky anglických postmodifikátorů / English postmodifiers in translation to Czech

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav anglického jazyka a didaktiky, diplomová práce, září 2013, 64 stran + příloha

Posudek vedoucí práce

Diplomová práce Dagmar Scholzové se zabývá českými překladovými protějšky anglických postmodifikačních konstrukcí v beletrii. Cílem je popsat míru shody realizačních prostředků a způsob řešení u divergentních protějšků.

Teoretický úvod práce stručně charakterizuje postmodifikaci v angličtině a poté si všímá, jak odpovídající konstrukce popisuje a klasifikuje česká gramatika pro češtinu, včetně rozlišování vztahů rekce či kongruence. Oddíl 2.3 potom oba jazyky srovnává. V této souvislosti by bylo třeba vyjasnit, proč autorka neuvažuje „prepositional phrase postmodifiers“ pro češtinu (str. 20 aj.), tj. proč nesjednocuje pro svůj popis terminologii pro odpovídající si konstrukce v obou jazycích. Na str. 21 se uvádí, že v obou jazycích může být jako postmodifikátor vyjádřen adjektivem – bylo možno toto více specifikovat pro angličtinu? V části 2.4 se potom zabývá konstrukcemi, které se v angličtině postmodifikátorům blíží (typ *sort of*, apoziční konstrukce) a ve 2.5 připomíná často nejasné strukturní vymezení postmodifikátoru (např. vůči adverbialnímu určení vyjádřenému PP). Jaká je relevance citátu na str. 27 k předchozímu? V teoretické části jsou také pro ilustraci jevů používány vlastní příklady z excerptu, což nebývá obvyklé – běžněji bývají řešeny až v části metodologické.

Vlastní empirická část je založena na dvou stech příkladech postmodifikátorů excerptovaných ze souvislého textu čtyř beletristických děl a jejich překladových protějšků. Souhrnné kvantitativní výsledky předkládá Tab. 1 (str. 35). Dle očekávání je nejvíce zastoupena postmodifikace PP a vztaznou větou. Jak by autorka vysvětlila rozdíl v počtu AdjP a AdvP v angličtině a češtině? A nižší počet ekvivalentů v češtině (153 oproti 200?) Autorka si dále všímá předložek uvozujících PP a poukazuje na vyšší shodu v překladu sémanticky specifičtějších předložek a rozdíly mezi předložkami vůbec. U vztazných vět si podrobně všímá užitých relativ. Participiální protějšky ve většině odpovídají deverbativním adjektivům, postmodifikující infinitiv se nevyskytl. Pozornost je věnována i postmodifikující NP (*Adam's apple the size of ...*, str. 49), která se běžně mezi prostředky postmodifikace neuvádí. Totéž platí i postmodifikaci AdjP, která je výsledkem elipsy (př. na str. 51 je spíše postmodifikace PP). 4.8 pak popisuje překladová řešení jiná než postmodifikační (u př. 39, str. 55 – *lem sukně – lem* je součástí následující věty), část 4.9 chybí. Závěr (5) stručně shrnuje hlavní tendence, které autorka v analýze postihla.

Jak teoretická, tak i praktická část ukazují, že autorka se v dané problematice dobře orientuje, a obě části obsahují některé zajímavé a detailně popsané postřehy a komentáře. Na práci jako celku je však patrná časová tíseň a některé její části nejsou dotažené do konce, a v tomto ohledu je lze jen velmi obtížně hodnotit. Problémy se vyskytují zejména ve formálním zpracování textu, v němž jsou uváděny odkazy na příklady, které nelze přímo

dohledat (např. str. 40: *Example 2 contains ... while example 49 uses a separate sentence... two English postmodifiers (29 and 50)* aj.; chybí souvislé číslování příkladů a částečně i odkazy na přílohu (např. str. 55) a objevuje se např. odkaz na chybějící tabulku 16, atd. Rovněž se vyskytují části textu pouze ve formě odrážek či poznámek (např. str. 41, 47, 57), či neúplné věty (např. *Constraints ...*, str. 45), odkazování na zdroje někde neuvádí rok vydání, apod. Po části obsahové chybí část shrnující výsledky, některé komentáře se částečně opakují, a jak bylo uvedeno výše, není např. vysvětlen rozdíl v počtu anglických a českých postmodifikátoru v Tab. 1 na str. 35.

Závěr:

Jak vyplývá z výše uvedeného, je obtížné předloženou studii Dagmar Scholzové vzhledem k míře rozpracovanosti hodnotit. V závislosti na průběhu obhajoby ji navrhuji hodnotit známkou *dobře* či *neprospěla*.

PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D.

V Praze, 13. září 2013